

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 юни 2022 г.
(OR. en)

10033/22

LIMITE

AG 63
INST 223

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Конференция за бъдещето на Европа – Предложения и свързани с тях конкретни мерки, изложени в доклада за окончателните резултати от Конференцията за бъдещето на Европа: предварителна техническа оценка

Приложено се изпраща на делегациите писмо, с допълнение към него, в което се съдържа предварителна техническа оценка на предложенията и свързаните с тях конкретни мерки, изложени в доклада за окончателните резултати от Конференцията за бъдещето на Европа¹. Тази предварителна оценка беше извършена от Генералния секретариат на Съвета.

Следва да се отбележи, че предвид ограниченото време за извършване на тази оценка и обема на предложенията и свързаните с тях мерки, които трябваше да бъдат разгледани, тази техническа оценка е само предварителна. При необходимост ще бъде предоставена допълнителна оценка в хода на последващата работа, която ще бъде извършена в рамките на Съвета.

¹ Док. 8933/22.

**Предложения и свързани с тях конкретни мерки, изложени в доклада за окончателните
резултати от Конференцията за бъдещето на Европа:**
Предварителна техническа оценка

Въведение

1. Докладът за окончателните резултати от Конференцията за бъдещето на Европа беше представен на 9 май 2022 г. на председателите на Европейския парламент, на Съвета на Европейския съюз и на Европейската комисия, в съответствие с предвиденото в съвместната декларация, подписана през март 2021 г.² Като част от съвместната декларация тримата председатели се споразумяха да проучат незабавно възможностите за ефективни последващи действия по този доклад, като всеки от тях работи в своята сфера на компетентност и в съответствие с Договорите.
2. Докладът за окончателните резултати от конференцията съдържа 49 предложения и над 320 свързани с тях конкретни мерки, представени от пленарното заседание на изпълнителния съвет на конференцията. Те обхващат девет теми: „Изменение на климата и околна среда“; „Здравеопазване“; „По-силна икономика, социална справедливост и работни места“; „ЕС на световната сцена“; „Ценности и права, върховенство на закона, сигурност“; „Цифрова трансформация“; „Европейска демокрация“; „Миграция“; и „Образование, младеж, култура и спорт“.
3. Предложенията и свързаните с тях конкретни мерки се основават главно на препоръките, които бяха формулирани от гражданите в рамките на европейските и националните граждански панели, организирани по линия на конференцията. Те стъпват и върху идеите, споделени в многоезичната цифрова платформа на конференцията, както и върху дебатите по време на пленарното заседание на конференцията, включително в нейните работни групи. В скоби или като бележка под линия са посочени основанията/източника на конкретните мерки, свързани с предложенията.

² Док. 6796/21.

4. На последното пленарно заседание на конференцията представителите на Съвета не коментираха същността на предложенията, а подкрепиха и насърчиха дейностите на гражданите и взеха под внимание техните препоръки. Съветът изрази волята си да определи, след 9 май 2022 г., начини за предприемане на последващи действия по резултатите от конференцията в рамките на своята сфера на компетентност и в съответствие с Договорите.

5. Таблицата в допълнение 1 съдържа **предварителна техническа оценка на предложенията и свързаните с тях конкретни мерки, изложени в доклада за окончателните резултати от конференцията**. Таблицата включва три колони, в които съответно: i) се изброяват всички предложения и свързаните с тях конкретни мерки, ii) се очертава степента, в която институциите на ЕС вече работят по посочените мерки (т.е. какво се прави?), и iii) се пояснява как посочените мерки биха могли да се приложат, ако изобщо, и на какво правно основание (т.е. оценка на осъществимостта). Когато дадена мярка би изисквала промени в Договорите, за да бъде приложена, това е обозначено в сиво в третата колона iii). Когато само част от дадена мярка би изисквала промени в Договорите, съответната част е обозначена в сиво и в първата колона i). И накрая, следва да се отбележи, че някои от мерките са формулирани съвсем общо, което затруднява оценката, по-специално по отношение на евентуалното правно основание в действащите Договори.

Общ преглед на предварителната техническа оценка

A. Предложения и свързани с тях конкретни мерки, обхванати от съществуващи и текущи инициативи на ЕС

6. Една от основните констатации в предварителната оценка е, че **значителен брой предложения и свързани с тях мерки са в процес на разглеждане или вече са разгледани от институциите на ЕС**. Подробна информация за тези констатации се съдържа във втората колона на таблицата в допълнение 1 („какво се прави?“).

Такъв е по-специално случаят с темите на конференцията в области на политиката, в които съзаконодателите са приели или обсъждат законодателство на ЕС, което отговаря на предложенията и свързаните с тях мерки (или част от тях). Добър пример в това отношение са „Цифрова трансформация“, „Изменение на климата и околната среда“ и „Здравеопазване“.

7. По темата „Цифрова трансформация“, която е основен приоритет за ЕС през последните години, Законодателният акт за цифровите услуги, Законодателният акт за цифровите пазари, Регламентът за ИИ, Регламентът за МСЕ2, Регламентът за електронната идентификация, Директивата за МИС 2³, както и инициативите в рамките на Европейската стратегия за данните са изпреварили много от предложенията и свързаните с тях конкретни мерки.

По подобен начин, по темата „Изменение на климата и околна среда“ ОСП за периода 2023 – 2027 г., както и инициативите за изпълнение на Европейския зелен пакт, като например преразглеждането на законодателството в областта на климата, енергетиката и транспорта в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, обхващат много от въпросите, включени в конкретните мерки.

Що се отнася до темата „Здравеопазване“, редица съществуващи и текущи инициативи на ЕС за по-добра защита на здравето на гражданите и по-добра реакция при здравни кризи също отговарят на исканията, изразени в много от предложените мерки.

8. Освен това изглежда, че някои неотдавнашни междусекторни инициативи на ЕС ще обхванат редица предложения и свързани с тях мерки по няколко теми. Такъв е например случаят с Механизма за възстановяване и устойчивост по отношение на предложенията по темите „По-силна икономика“, „Ценности и права, върховенство на закона, сигурност“, както и „Образование, култура, младеж и спорт“, които засягат публичните инвестиции и качеството на живот.

Б. Предложения и свързани с тях конкретни мерки, които институциите на ЕС биха могли да разгледат по-задълбочено

9. В предварителната техническа оценка се подчертава още, че **когато предложенията и свързаните с тях конкретни мерки биха могли да бъдат разгледани по-задълбочено от институциите на ЕС, в повечето случаи това би могло да стане в настоящата рамка на Договора**. Подробна информация за констатациите се съдържа в последната колона на таблицата в допълнение 1 („как би могло да се приложи предложението/мярката?“).

³ Законодателен акт за цифровите услуги (ЗАЦУ); Законодателен акт за цифровите пазари (ЗАЦП); Регламент за изкуствения интелект (ИИ); Регламент относно Механизма за свързване на Европа 2 (МСЕ2); Регламент относно електронната идентификация, автентификацията и удостоверителните услуги (eID); Директива за мрежовата и информационната сигурност 2 (МИС 2).

10. Първо, много предложения и свързани с тях мерки биха могли да бъдат приложени чрез изменение на съществуващата законодателна рамка на ЕС с оглед на укрепването на някои от нейните разпоредби. Такъв е например случаят с конкретните мерки, които засягат въпросите, свързани със защитата на данните и хуманното отношение към животните.

11. Второ, за други предложения и свързани с тях мерки при необходимост могат да се използват няколко инструмента, програми и структури, които вече съществуват на равнището на ЕС.

Например процесът на европейския семестър предоставя възможност за по-нататъшна координация на икономическата политика от страна на държавите членки и затова би могъл да отговори на голяма част от предложените мерки по темата „По-силна икономика, социална справедливост и работни места“. По темата „Ценности и права, върховенство на закона, сигурност“ някои мерки, целящи да направят ценностите на ЕС по-осезаеми за гражданите, биха могли да бъдат обхванати чрез укрепването на няколко програми на ЕС за финансиране. Активизирането на усилията за осведомяване и по-нататъшното изпълнение на комуникационните стратегии на институциите на ЕС би могло да обхване и някои от предложените мерки по темите „Европейска демокрация“ и „Образование, култура, младеж и спорт“.

12. Трето, много предложения биха могли да се осъществят чрез ново законодателство на ЕС, основано на настоящата рамка на Договора. Например в рамките на темата „Ценности и права“ предстоящи инициативи, като например законодателен акт за свободата на медиите, биха могли да обхванат значителна част от предложени мерки. По подобен начин инициативите, произтичащи от втория пакет от мерки за кръговата икономика, биха могли да отговорят на някои мерки, попадащи в обхвата на темите „По-силна икономика“ и „Изменение на климата и околна среда“.

13. Освен това, въпреки че много предложения и свързани с тях мерки се отнасят до конкретни въпроси, други имат по-широк и понякога пожелателен характер. Следователно тяхното прилагане би дало възможност за различни евентуални инициативи, с широк диапазон на избор.

14. Следва също да се припомни, че по отношение на предложенията и свързаните с тях конкретни мерки, попадащи в областите на споделена компетентност, на ЕС вече е предоставена съответната компетентност в Договорите чрез съответните правни основания в имащите отношение области, но, в съответствие с тези правни основания, докато ЕС не реши да упражни своята компетентност, държавите членки запазват компетентността си в дадената област. Следователно изцяло от ЕС зависи дали и до каква степен да избере да упражни тази компетентност, чието използване се ръководи от принципите на субсидиарност и пропорционалност.

Що се отнася до предложенията и свързаните с тях мерки в области, в които ЕС има подпомагаща компетентност, повечето от тези предложения не призовават конкретно за хармонизиране на равнище ЕС и следователно биха могли да бъдат приложени съгласно действащите Договори чрез действия на ЕС за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки, включително програми на ЕС. Такъв е например случаят с повечето предложени мерки в областта на образованието (например за подобряване на образованието и обучението по редица въпроси, като медийната и цифрова грамотност, за насърчаване на цифровизацията на образованието и др.).

15. И накрая, някои предложения и свързани с тях мерки биха могли да бъдат разгледани чрез възможностите за гъвкавост, предвидени в настоящата рамка на Договора, като например разпоредбите на Договора, определящи общи или специфични „клаузи за преход“, които дават възможност на Европейския съвет или на Съвета да премине от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство или към обикновена законодателна процедура, или специфични опростени клаузи за преразглеждане, които дават възможност на Европейския съвет или на Съвета да разшири обхвата на някои правни основания или разпоредби на Договора, като например засиленото сътрудничество, което позволява на желаещите държави членки да постигнат напредък в дадена област.

В. Предложения и свързани с тях конкретни мерки, чието пълно прилагане би могло да изисква изменение на Договора

16. Тази предварителна оценка показва също, че **само много ограничен брой конкретни мерки биха изисквали изменение на Договора, за да бъдат изцяло приложени**. Тези мерки се отнасят до:

- 1) Оправомощаването на ЕС да превърне определени въпроси в задължителна част от образователните програми в целия ЕС;⁴
- 2) Включването на здравеопазването и здравните грижи, както и на образованието, в списъка на споделената компетентност на ЕС;⁵
- 3) Задължителното хармонизиране на стандартите за здравеопазване на равнището на ЕС;⁶
- 4) Налагането на държавите членки на задължение да установят на национално равнище право, например на брак и осиновяване, за двойките от един и същи пол;⁷
- 5) Задължителното гарантиране в целия ЕС на създаването на достъпни детски градини и безплатни грижи за деца;⁸
- 6) Превръщането на Деня на Европа (9 май) в задължителен официален празник в целия ЕС⁹.
- 7) Въвеждането на възможността Европейският парламент да задейства референдуми за целия ЕС¹⁰;
- 8) Изменението на член 7 от ДЕС¹¹;
- 9) Преминаването от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в Европейския съвет¹²;
- 10) Преминаването от гласуване с единодушие към гласуване с квалифицирано мнозинство в Съвета за ситуацията, в които клаузите за преход не се прилагат, например по решения с военни последици и по въпроси, свързани с отбраната¹³;

⁴ Вж. мярка 6.6; мярка 27.4; мярка 32.1; мярка 32.2; мярка 37.1; мярка 46.1; и мярка 48.2.

⁵ Вж. мярка 8.3; мярка 10.3; и мярка 46.1.

⁶ Вж. мярка 10.1; мярка 14.4; и мярка 15.8.

⁷ Вж. мярка 15.5.

⁸ Вж. мярка 29.5.

⁹ Вж. мярка 37.6; и мярка 48.3.

¹⁰ Вж. мярка 38.2.

¹¹ Вж. мярка 25.4.

¹² Вж. мярка 39.1.

¹³ Вж. мярка 21.1; и мярка 39.1.

- 11) Прехвърлянето на върховния представител на правомощия в областта на външното представителство на Съюза, които понастоящем се упражняват от Комисията (член 17, параграф 1 от ДЕС), или на председателя на Европейския съвет (член 15, параграф 6 от ДЕС), или изменение на ролята и правомощията на върховния представител¹⁴;
- 12) Прякото избиране на председателя на Комисията от гражданите¹⁵;
- 13) Предоставянето на Европейския парламент на право на законодателна инициатива¹⁶;
- 14) Предоставянето на Европейския парламент на компетентността да приема сам бюджета на ЕС и/или да взема решение за собствените ресурси¹⁷;
- 15) Промяната на наименованията на институциите на ЕС¹⁸;
- 16) Предоставянето на националните парламенти на право на законодателна инициатива на равнище ЕС¹⁹;
- 17) Предоставянето на регионалните парламенти на право на законодателна инициатива на равнището на ЕС и/или на пряко формално право по отношение на оценката на субсидиарността съгласно Протокол № 2²⁰.
- 18) Промяната или разширяването на правомощията на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите²¹.

¹⁴ Вж. мярка 21.3.

¹⁵ Вж. мярка 38.4.

¹⁶ Вж. мярка 38.4.

¹⁷ Вж. мярка 38.4. Да се отбележи, че по тази мярка гражданите са изразили разнопосочни виждания.

¹⁸ Вж. мярка 39.3.

¹⁹ Вж. мярка 40.2.

²⁰ Вж. мярка 40.2.

²¹ Вж. мярка 39.6; и мярка 40.3.